

VIDENSCENTER PÅ ÆLDREOMRÅDET

Elektronisk nyhedsbrev

AKTUELLE NOTER NR. 17

25. OKTOBER 2005

INDHOLD:

Matchgruppe 4 og 5

Duracell-ældre eller svage ældre?

De udsatte

Pensionsbombe i kvindefag

Kvalitet i ældreplejen

Betablokkere ikke bedste blodtryksmedicin

Ældre med på sms-bølgen

Tilfredse ældre i plejeboliger

Aldring er slid

Flere ældre i sommerhus

Livet forøges ikke ved tidlig pensionering

Bedre information om gigtpiller

Manglende integration det største problem

Flere kvinder overlever brystkræft

LO's gamle mænd er gået i stå

Krav om tilsyn strammes ikke

“Død pga. underernæring”

Bornholm viser vejen

Temanummer om sundhedscentre

Huskebog

Matchgruppe 4 og 5

Mens regeringen og Socialdemokratiet skændes om, hvem der er blevet udelukket eller er løbet fra det aftalte integrationsforlig, og mens kommunerne og KL's formand har opfordret parterne til igen at sætte sig til forhandlingsbordet, fastholder Anders Fogh Rasmussen, at forliget ikke bliver genforhandlet. “Jeg tror desværre, sådan som forløbet har været, at det ville ikke bidrage til noget konstruktivt. Altså; Mette Frederiksen (socialordfører og næstformand i S, der da forslaget skulle sendes til høring kom med sine betænkeligheder, red.) - det overstiger mine evner”, siger statsministeren.

Stridens kerne er en gruppe særligt udsatte kontanthjælpsmodtagere i den såkaldte matchgruppe 4, der er en af i alt fem grupper, fordelt efter deres muligheder for at komme i arbejde. I de to sidste matchgrupper er der flere ældre end i de øvrige tre grupper. Matchgruppe 4 består af ledige med næsten uoverstigelige problemer i forhold til arbejdsmarkedet. De har meget få kvalifikationer, ringe eller ingen uddannelse, har helbredsproblemer, er ofte nedslidte og er ofte ustabile og meget afvigende med misbrug af forskellig slags, lige som man i denne gruppe finder mange, der har siddet længe i fængsel. Andelen af nydanskere, især kvinder, er stor i denne gruppe.

Kravet er, at for at opretholde kontanthjælpen skal medlemmerne af denne gruppe kunne levere 300 timers arbejde årligt. Aftalen blev indgået 17. juni i år og heri hedder det bl.a.: "Personer, hvis arbejdsevne er så begrænset, at de ikke kan opnå ordinær beskæftigelse, er ikke omfattet af reglen om bortfald af konstanthjælpen". Dette gentages stort set ordret i lovforslaget fra 20. september. Afslutningsvis i lovforslaget hedder det: "Endvidere er det forudsat, at personer, hvor kommunen har påbegyndt en vurdering af de pågældendes arbejdsevne med henblik på visitation til revalidering, fleksjob eller evt. førtidspension, personer under forrevalidering samt personer, der er visiteret til fleksjob, og som modtager kontanthjælp i venteperioden, indtil kommunen har skaffet dem et fleksjob, ikke omfattes af den nye regel".

Der er, som nævnt, også mange ældre i matchgruppe 5, og mange af dem vil med tiden ende med en eller anden form for førtidspension. Endvidere rummer gruppen mange kvinder og mange nydanskere. Danskerne i denne gruppe har ofte intet netværk, mange er tidligere kriminelle, misbrugere og hjemløse. De har ofte dårlig økonomi og har som regel meget stor gæld.

Kilde: Politiken 25.10.2005.

Duracell-ældre eller svag ældre?

Avisernes ældrebilleder er såre stereotype, viser en ny undersøgelse. Enten fremstilles den ældre som en overenergisk person – i lighed med tøjkaninen fra reklamefilmen, der har fået indlagt et Duracell-batteri og derfor kan tromme meget længere end de andre tøjkaniner – eller som svage ældre. Karakteristikkerne er afhængige af dels hvilke medier, der er tale om, dels hvor i avisen omtalen af de ældre placeres. For at tage det sidste først: I avisernes navnestof (fødselsdagsomtaler, nekrologer, portrætter mv.) er det med Duracell-fortegnet, mens ældre oftere beskrives som svage i nyheds- og debatstoffer. Andre stereotyper er bedstemoderen, hejren og den gamle statsmand. Der er således kun lidt plads til billeder af den gennemsnitlige ældre.

Det er lektor, ph.d. Charlotte Wien, Center for Journalistik ved Syddansk Universitet, der har stået for undersøgelsen 'Ældrebilledet i medierne gennem 50 år. En undersøgelse af ældrestereotyper i dagbladene fra 1953 til 2003'. I hele perioden beskrives ældre mere som stærke end svage og især i begyndelsen, hvor de ældre endnu ikke var beskrevet som en særlig gruppe, der skulle hjælpes af det omgivende samfund, sådan som de blev det i 1960'erne og 1970'erne. Samtidig kan Ældrekommissionens anbefalinger om at føre 'hjælp-til-selvhjælp'-politik for de ældre have været med til at fremhæve de ældres styrker frem for deres svagheder. Undersøgelsen viser også, at aviserne gennem hele perioden – med undtagelse af 2003 – har prioriteret ældrestoffet stadig lavere. Det skyldes, fremhæver Charlotte Wien, at medierne ønsker flere yngre læsere og annoncører, der henvender sig til et yngre publikum.

Når man ser på debatstoffet er det ikke de ældre selv, der debatterer, men politikere, pårørende og behandlere, der diskuterer på de ældres vegne – og altså beskriver dem som svage. Især når der er tale om emner som boligforhold, sociale forhold, retsvæsen og sundhed. Samtidig viser undersøgelsen, at journalistikken langt hen ad vejen af afspejler tidsånden. Medierne har en klar tendens til at beskrive ældre i firkantede og

unuancerede kasser. De beskrevne medier er Politiken, B.T., Næstved Tidende, Kristeligt Dagblad og Fyens Stiftstidende.

Mens de ældre i store dele af perioden er en gruppe, der bliver talt *om*, men som ikke *selv* taler i medierne, ændrer det billede sig omkring årtusindskiftet, hvor de ældre selv er aktive i medierne, hvor der så ikke længere er tale om ét ældrebillede. Charlotte Wien foreslår i sin rapport, at man kunne overveje at genindføre begrebet 'gammel', "som slet og ret indikerer, at et menneske har en bestemt alder. Og ikke at denne alder mere eller mindre automatisk medfører særlige sociale eller personlige problemer eller behov. For det andet må vi være opmærksomme på, at konkret handling gør en forskel. Hvis de ældre (i betydningen de gamle) ikke er tilfredse med mediernes beskrivelse af dem, kan de gøre oprør ved at tage ordet. At man har det mediebillede, man har fortjent, bør derfor vække til eftertanke bredt i det danske samfund".

Undersøgelsen, der er finansieret af Styrelsen for Social Service, ÆldreForum og Socialministeriet, er første led i et stort forskningsprojekt 'Velfærd for ældre' som Center for Velfærdsstatsforskning står for samme med de tre bidragydere.

De udsatte

Samme tone, som den, der er anvendt ovenfor, rammer professor i sociologi, Frank Furedi, University of Kent i England, når han taler om de udsatte grupper: "Man snakker om, at børn er en udsat gruppe. Handicappede, etniske minoriteter, kvinder, ældre, de er alle sammen udsatte grupper. Når du lægger det sammen, så ender det med, at 120 pct. af befolkningen er 'udsat'. Og det, man egentlig siger, er, at vi er defineret gennem vores manglede evne til at klare os. Et udsat barn er passivt, en udsat kvinde kan dårligt nok binde sine snørebånd. Når man på den måde definerer mennesket negativt, så bliver politik umuligt, for så er der ikke nogen offentlighed. Hvordan skulle vi kunne være politisk aktive, når vi er så svage? Udsatte grupper ændrer ikke just historiens gang".

Kilde: Information 7.10.2005.

Pensionsbombe i kvindefag

Det er især de traditionelle kvindefag, der inden for de næste 10 år vil blive ramt af pensionsbomben. Alderen tynger nemlig i den offentlige sektor, hvor lærere og social- og sundhedsassistenterne lader sig pensionere med en sådan hast, at kommunerne får alvorlige problemer med at besætte stillingerne. I fagforbundet FOA har man regnet sig frem til, at der skal ansættes 7.000 flere i hjemmeplejen i løbet af de næste 10 år, hvis det nuværende serviceniveau skal bevares.

Kilde: Berlingske Tidende 20.10.2005.

Kvalitet i ældreplejen

Med et tre-årigt projekt sætter socialministeren kvalitet i ældreplejen på dagsordenen. I projektet 'Kvalitet i ældreplejen' vil de ældre selv, de pårørende og de ansatte blive

inddraget i en konstruktiv diskussion, der skal afdække hvilke barrierer, der eksisterer og hvilke muligheder der er for at fremme kvaliteten i ældreplejen. Derudover vil regeringen tilføre ældreområdet yderligere en halv mia. kr. årligt bl.a. til ansøgningspulje til bedre og mere fleksibel hjemmehjælp.

Projektet, der følges af en bred faglig gruppe med repræsentanter fra en række institutioner og faglige organisationer, åbner for alvor den 16. januar med en konference med oplæg, film og workshops for fagfolk på området. I foråret bliver projektet bredt ud over hele landet, hvor hjemmehjælpere, plejeboligpersonale, forvaltninger, politikere, pårørende og de ældre selv vil blive opfordret til at diskutere kvaliteten af ældreplejen. Samtidig omfatter projektet, der løbet frem til foråret 2008, forskning i kvalitetsbegrebet og udvikling af redskaber og metoder til, at kommunerne kan gøre ældreplejen endnu bedre.

Socialminister Eva Kjer Hansen understreger, at der højst må gå to måneder fra en ældre er visiteret til plejehjem og indtil indflytningen er en realitet. Hun vil derfor bruge satspuljen til at hjælpe kommunerne med at leve op til plejehjemsgarantien, men S, R og SF vil hellere sende pengene til svage børnefamilier. "Jeg synes ikke, det giver mening at give alle ældre en plejehjemsgaranti, når satspuljen er målrettet de svageste. Derfor vil jeg som udgangspunkt ikke støtte forslaget", siger Martin Lidegaard, socialordfører for R.

Kilde: Morgenavisen Jyllands-Posten 11. og 12.10. samt pressemeddelelse fra Socialministeriet 19.10.2005.

Betablokkere ikke bedste blodtryksmedicin

Betablokkere er ikke den bedste medicin til forhøjet blodtryk. Det viser en svensk undersøgelse af mere end 105.000 personer. Undersøgelsen, der er foretaget ved Umeå Universitets Hospital, viser, at risikoen for slagtilfælde er 16 pct. højere ved betablokkere end ved anden medicin og den gennemsnitlige risiko for dødsfald ligger 3 pct. højere. Professor Lars Hjalmar Lindholm udtaler bl.a. at ved at udskifte betablokkere med anden og billigere medicin til behandling af forhøjet blodtryk hos patienter, som ikke er hjertepatienter, vil man opnå en forøget helbredseffekt uden at udgifterne samtidig stiger. Derfor bør betablokkere ikke være første valg ved denne behandling. Det svenske forskningsteam har tidligere fundet, at en medicin, atenolol, var mindre effektiv end andre til at reducere risikoen for hjerte- eller kredsløbssygdomme hos patienter med forhøjet blodtryk. Således var risikoen for slagtilfælde 26 pct. højere ved atenolol end for anden form for medicin. For en måned siden blev der i lægetidsskriftet Lancet offentliggjort en undersøgelse, der viste at en række nyere præparater var mere effektive end betablokkere.

Kilde: BBC News 17.10.2005.

Ældre med på sms-bølgen

Hver femte 70-årige med mobiltelefon sms'er, og blandt de 50-59-årige er det næsten to ud af tre, viser rapporten 'Danskernes kultur- og fritidsaktiviteter 2004'. I årets første halvdel sendte danskerne næsten fire mia. sms'ere til hinanden. Det er en mia. mere end i første halvår af 2004. I år vil hver dansker i gennemsnit sende 1.500

sms'ere til hinanden. Stigningen skyldes udbredelsen af mobiltelefoner, hvor der nu findes 96 mobilabonnenter pr. 100 danskere.

Kilde: Politiken 24.10.2005.

Tilfredse ældre i plejeboliger

Ni ud af ti beboere i plejeboliger i Århus Kommune vurderer, at hjemmehjælpere og sygeplejersker er lyttende og tillidsvækkende, når de tager sig af beboerne, viser en ny undersøgelse, der bygger på godt 500 interviews og er gennemført af TNS Gallup A/S. Undersøgelsen viser desuden, at beboerne er mindst tilfredse i forhold til 'stemningen ved måltiderne', hvor kun halvdelen er tilfredse. Der kan også gøres mere ud af anretningen af maden. Her skal kokke give gode råd til, hvordan man på ægte restaurantmånér præsenterer maden indbydende.

For kort tid siden offentliggjorde en lokal borgergruppe, bestående af bl.a. pårørende til beboere i plejeboliger, en rapport med fokus på de svage ældre. Her efterlystes mere personale og bedre uddannelse af personalet. Hertil siger sundhedsrådmand Niels Erik Eskildsen, at personalet skal løbe stadig hurtigere pga. nedskæringer på ældreområdet, men at der bør afsættes ressourcer til mere uddannelse, så personalet kan være klædt på til at kunne håndtere de mange nye udfordringer.

Kilde: Pressemeldelse 20.10.2005.

Aldring er slid

Det, der gør os gamle, er et molekylært kaos. Aldring er et spørgsmål om slid. Med alderen akkumulerer skader på molekyler og cellulære strukturer samtidig med, at de biologiske mekanismer, der skal udbrede skaderne, bliver mindre effektive.

Nedslidningen kommer af selve livsprocesserne.

Et eksempel er stofskiftet, hvor cellerne omsætter brændstof til energi og undervejs danner giftstoffer i form af de såkaldt frie radikaler. Det er forbindelser som indeholder uparrede iltmolekyler, og som angriber andre molekyler for at forbinde sig med dem. Angrebene går ikke mindst ud over arvemassens DNA, hvor de kan resultere i vilkårlige mutationer. Det går også ud over de proteiner, der udfører deres arbejde i cellerne, og det rammer de fedtstoffer, som udgør cellernes membran. Endelig går det også ud over cellernes indbyggede reparationsmekanismer, som netop består af diverse gener og proteiner. Forskningen afslører hele tiden nye facetter af denne konstante nedbrydning, og jo længere ned i mekanismerne man kommer, jo tydeligere bliver det, at der ikke er noget enkelt sted at sætte ind med en foryngelseskur. Enhver strategi til forlængelse af livet vil handle om at angribe problemerne fra mange vinkler samtidig.

Kilde: Weekendavisen 21.10.2005.

Flere ældre i sommerhus

6.200 ældre har siden 1995 valgt at skille sig af med deres helårsbolig og flytte adressen fast til sommerhuset på landet, viser tal fra Danmarks Statistik. Mens en sommerhuskommune som Helsingør i Nordsjælland for ti år siden kun havde 1,5 pct.

borgere over 60 år, der boede i sommerhuset hele året, steg tallet i 2005 til 11 pct. Den samme tendens gør sig gældende i både Græsted-Gilleleje og Frederiksværk kommuner.

Kilde: Ritzau 23.10.2005.

Livet forøges ikke ved tidlig pensionering

Forskere har nu underkendt teorien om, at de ældre, der trækker sig tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet, kan nyde livet desto længere. Tværtimod har de, der stopper som 55-årige, dobbelt så høj dødsrate, som de, der fortsætter med at arbejde til de er 65 år, viser en undersøgelse offentliggjort i lægetidsskriftet British Medical Journal.

Undersøgelsen, der er udarbejdet af Shell Health Services, omfatter 3.500 lønmodtagere i den petrokemiske industri, som trak sig tilbage ved 55, 60 og 65 år. Selv om man så bort fra de første 10 år for de 55-årige tilbagetrukne og de første fem år for de 60-åriges havde de tilbagetrukne 55-årige en signifikant øget mortalitet sammenholdt med de 65-åriges.

Man kunne formode, at dårligt helbred kunne være årsag til tidlig tilbagetrækning, men det kan ikke forklare hele den fundne forskel, ej heller kunne den forklares ved køn eller socioøkonomisk status. Men mænd og de lavestlønnede havde størst sandsynlighed for at dø tidligt, men selv efter at have kontrolleret for dette, fandt forskerne et stort overlevelsessvælg mellem de forskellige tilbagetrækningsaldrer. Omvendt havde de lønmodtagere, der trak sig tilbage som henholdsvis 60 og 65 år samme overlevelsesrate.

Nu viser en ny rapport fra samarbejdsorganisationen OECD, at ældre medarbejdere sagtens kan omstille sig og lære ny teknologi. Dermed kan arbejdsgivere og andre godt stoppe aldersdiskrimineringen af ældre medarbejdere. Med rapporten, der har titlen 'Lev længere, arbejd længere', forsøger OECD at ruske op i fordomme om seniormedarbejdere. Ifølge organisationen har under 5 pct. af de arbejdsløse mellem 50 og 64 år fundet nyt arbejde efter et år.

Kilder: Morgenavisen Jyllands-Posten 11.10. og BBC News 20.10.2005.

Bedre information om gigtpiller

Der er ikke brug for en stærkere advarsel mod de smertestillende midler af typen nonsteroidale antiinflammatoriske midler (NSAID), men der er behov for bedre og mere ensartet information til brugerne om midlernes bivirkninger, konkluderer EU's videnskabelige komité for lægemidler, der har endevendt al tilgængelig viden om bivirkningerne ved NSAID'erne. Midlerne bruges hvert år af ca. 785.000 mennesker mod alle former for smerter fra tandpine til gigt. I de nye indlægssedler skal der som minimum advares mod risiko for maveblødninger, forhøjet blodtryk og hjertesvigt samt i sjældnere tilfælde hudreaktioner. Midlerne skal generelt bruges i kortest mulig tid og med mindst mulig dosis.

Kilde: Politiken 21.10.2005.

Manglende integration det største problem

I perioden 2001-2004 er erhvervsfrekvensen for mandlige og kvindelige efterkommere af indvandrere faldet med henholdsvis 3,8 og 4,7 pct., skriver Ugebrevet A4. Professor Nina Smith, Handelshøjskolen i Århus, som er medlem af den regeringsnedsatte Velfærdskommission og en af landets førende integrationsforskere, er dybt rystet: "I forhold til integrationen af fremtidens efterkommere står vi med et problem, der er langt større end den demografiske udvikling med det stigende antal ældre", siger hun.

Den Alternative Velfærdskommission (DAV) retter i sin første rapport et voldsomt angreb mod Velfærdskommissionen (RKV), som han mener er ved at bane vejen for et neoliberalt samfund frem for det nuværende socialliberale:

"Med utroværdige skrækscenarier forsøger RKV at bane vejen for, at politikerne kan bryde vores nuværende samfundsmodel ned. Den skandinaviske model med bl.a. universel adgang til velfærdsgoder bliver ellers rost til skyerne af alle mulige i udlandet. Vi mener, at i stedet for at rive modellen ned, bør vi udvikle den. Når vi står med sådan en appelsin i turbanen, vil alt andet være dumt", siger formanden, dr. phil. Per Schultz-Jørgensen. Mens et andet DAV-medlem foreslår gulerødder i form af, at det offentlige har samtaler om fremtiden med alle, der fylder 55 år, foreslår et tredje DAV-medlem efterløn på deltid.

Hvordan det hele vil ende er uvist – specielt efter den forliste integrationsaftale, hvor regeringen beskylder Socialdemokraterne for at løbe fra en del af aftalen. Så sent som mandag lød det ikke på statsminister Anders Fogh Rasmussen, at han ville fastholde sit tilbud om vetoret til S. Statsministeren fastholdt dog, at han stadig går efter det bredest mulige forlig om velfærdsreformerne.

I dagbladet Information funderer Peter Mogensen, der er økonom og tidligere sekretariatschef i Statsministeriet, over, hvorvidt velfærdsreformerne kan ende med blot at blive symbolske justeringer. For ifølge ham kan Anders Fogh Rasmussen reelt gøre et af to. For det første kan han tilbyde Helle Thorning-Schmidt velfærdsreformer under de 18 mia. kr., som er Socialdemokraternes udspil (her anbefaler Velfærdskommissionen en stramning på 60 mia. kr.). Det vil være statsministerens drømmescenarie, for det vil den socialdemokratiske formand være nødt til at tage imod, og samtidig kan Fogh Rasmussen fremstå mere mild end hende. Hun står derimod i den svære situation, at hun skal forklare sine vælgere, at de ideelt set skulle lide mere. Statsministeren kan også foreslå f.eks. nogle socialt skæve velfærdsreformer, som Thorning-Schmidt ikke kan leve med, hvilket kan føre til forhandlingsammenbrud.

"Og mens de politiske aktører således nærmer sig en situation, hvor oddsene på 'ingen reformer' eller 'alene symbolske reformer' stiger med dramatisk styrke, sidder den økonomiske sagkundskab og bider negle... og vælgerne, ja på kort sigt er de i gode hænder, for dem tør ingen politiker fornærme..."

Kilde: Information 11., 13. og 17.10.samt Politiken 25.10.2005.

Flere kvinder overlever brystkræft

Nye behandlingsmetoder og bedre kirurgi har forbedret chancerne for at overleve brystkræft markant de seneste 20-30 år. I Danmark er overlevelsen fordoblet de seneste 25 år, men på trods heraf halter vi dog stadig efter flere af de lande, vi normalt sammenligner os med. "Blandt dem vi behandlede for 10 år siden, har to tredjedele overlevet kræften og er fortsat i live. Blandt dem vi behandler nu, regner vi med, at tre fjerdedele er i live 10 år efter takket været bedre behandlingsmuligheder", siger Niels Kromann, der er overlæge på Rigshospitalets mamma- og endokrinkirurgisk klinik.

Forklaringen på det danske efterslæb er især, at vi endnu ikke har et landsdækkende tilbud om screening. Samtidig har danske kvinder en tendens til at vente for længe med at gå til lægen, når de har opdaget en knude. Tilbuddet om screening bliver gjort landsdækkende fra 2007 med kræftplan II, og Niels Kroman, forventer, at Danmark er fuldt på højde med udlandet, hvad angår overlevelse om fem år.

Kilde: Berlingske Tidende 18.10.2005.

LO's gamle mænd er gået i stå

FOA's formand, Dennis Kristensen, beskylder nu de andre, halvgamle mænd i LO-toppen for at være gået i stå. Det gælder strategien om fornyelse, hvor resultatet er faldende medlemstal ikke mindst blandt de unge, fordi de formelle bånd til Socialdemokraterne ikke er blevet kappet. Dennis Kristensen udtrykker sin bekymring og lægger ikke skjul på, at en del af vreden skyldes hele diskussionen om valget af LO-sekretær i foråret. Her var Karen Stæhr fra FOA i spil, men fordi hun ikke har partibog til Socialdemokraterne, så dele af LO-toppen kritisk på hendes kandidatur. Så kritisk, at det endte med, at hun trak sig.

"Jeg har aldrig oplevet så usund en diskussionskultur domineret af store, stærke gamle forbundsformænd. Det virker, som om det er tilladt at mene hvad som helst, bare man har partibogen i orden", lyder hans kritik. "De unge vil have, at vi som fagforening over vores indflydelse, hvor vi kan få den. De er ikke optaget af partibogstaver, og de vil ikke acceptere, at vi ikke går i clinch med en regering eller en kommunalbestyrelse, bare fordi den er borgerlig".

LO's formand, Hans Jensen, kalder kritikken "skudt langt forbi målet". At næsten 200.000 har forladt LO-familien i løbet af de seneste 10 år, skyldes ifølge formanden til dels, at antallet af LO-arbejdspladser er faldet.

Kilde: Politiken 18.10.2005.

Krav om tilsyn strammes ikke

Socialminister Eva Kjer Hansen vil ikke ændre reglerne for slægtsanbragte børn. Det på trods af at en ny AKF-rapport slår fast, at visitationen og tilsynet med børn, der er anbragt hos slægtninge, ikke er god nok. Der føres tilsyn hvert halve år og både socialrådgivere og slægtsplejefamilierne synes, at det er for lidt. Forholdene bliver dog yderligere forringet, når den nye anbringelsesreform træder i kraft 1. januar 2006, hvorefter der kun skal ske tilsyn en gang årligt. Undersøgelsen viser også, at børnene har brug for en støtte-kontaktperson, men det er der allerede mulighed for nu, siger ministeren. Neværksfamilier kan bl.a. bestå af bedsteforældre, og Eva Kjer Hansen

henviser til, at barnet i højere grad føler sig accepteret ved at være anbragt hos sin familie end i en fremmed plejefamilie. Desuden kan barnet samtidig bibeholde sin kontakt til familie og slægt og fortsat være del af familien.

Kilde: Nyhedsmagasinet Danske Kommuner nr. 30. 2005.

“Død pga. underernæring”

I virkeligheden burde der stå “død på grund af underernæring” på langt flere obduktionsrapporter. Sådan lyder det fra Tina Munk, som er en af Danmarks første kandidater i klinisk ernæring fra Landbohøjskolen. Hun kritiserer sygehuschefer og andre ledere i ældreplejen for ikke at være interesseret i kandidaterne. Det paradoksale er, at den nye akademiske uddannelse i klinisk ernæring er som skræddersyet til at løse problemet med underernæring, som en tredjedel af sygehuspatienterne og endnu flere i ældreplejen lider af.

Kilde: Børsen 13.10.2005.

Bornholm viser vejen

Ældreplejen i Bornholms Regionskommune har ændret sig fra 14 enheder i de fem gamle kommuner til fem service-enheder i den nye plus en visitationsenhed. I stedet for faste distrikter er det nu muligt at have mere specialiserede hjemmesygeplejersker, hvor én måske ved noget om diabetes type 2, og en anden er specialist i liggesår, fremgår det af en ny undersøgelse fra AKF. Forskerne har haft fat i lederne af de 117 kommunale virksomheder i den nye regionskommune, og konklusionen er klar: Virksomhedernes effektivitet er blevet væsentligt styrket og vil kunne blive styrket yderligere i de kommende år.

Orla Kristiansen, som er direktør for ældre- og handicapområdet, påpeger, at der er gennemført store ændringer, således at man i dag kan tilbyde en bedre service. “Vi har flere forebyggende hjemmebesøg end tidligere, og vi aflyser aldrig hjemmehjælp”, siger han.

Kilde: Morgenavisen Jyllands-Posten 11.10.2005.

Temanummer om sundhedscentre

Organisationen af selvejende institutioner har udgivet et temanummer om sundhedscentre. Heri stilles bl.a. spørgsmålet, hvilke muligheder og udfordringer de selvejende institutioner står overfor i forbindelse med etableringen af disse sundhedscentre. Der er eksempler fra Trundholm Kommune, der har overdraget pleje- og genoptræningsaktiviteterne til OK-Fonden, om det nye sundhedscenter på Diakonissestiftelsen i Frederiksberg Kommune samt Falck, der samarbejder med Næstved Kommune.

Kilde: Nyhedsbrev nr. 3, oktober 2005.

Huskebog

Konsulent Henning Kirk har udgivet en ny bog, 'Huskebogen – hjerneøkonomi og god hukommelse'. Bogen henvender sig til alle modne mennesker, som er interesseret i at bevare en god hukommelse resten af livet. I bogen lancerer Kirk et nyt begreb "hjerneøkonomi", der er et udtryk for, at den erfarne hjerne – hvis man bruger den flittigt – kan effektivisere hukommelsesarbejdet. Derfor kan vi som ældre opnå et bedre overblik, også selv om hjernen faktisk skrumper lidt. Og her tænkes ikke på specielle evner, men på reelle muligheder, som langt de fleste kan udnytte.

I en artikel i Ældre Sagens blad hævder Henning Kirk, at det grå guld er der. "Guldet skal bare pudses". Han henviser også til, at ældre har det, som psykologer kalder mønstergenkendelse (se Aktuelle Noter nr. 16). Så hvis en virksomhed fyrer ældre medarbejdere pga. inkompetence, udstiller den i virkeligheden sin egen manglende evne til at udvikle medarbejderne, mener han. Henning Kirk er generelt ikke begejstret for virksomhedernes såkaldte seniorpolitikker. Ofte er det positive hensigtserklæringer, som bare ikke understøttes af ægte og oprigtige holdninger. *Bogen, der er på 176 sider og koster 199 kr., udkommer i morgen på Akademisk Forlag.*

Kilde: Ældre Sagen oktober 2005.

— — —

Framelding: <mailto:noterlist-off@aeldreviden.dk>

Tilmelding: <mailto:noterlist-on@aeldreviden.dk>

AKTUELLE NOTER, der er Videnscenter på Ældreområdet elektroniske nyhedsbrev, udsendes ca. hver 14. dag. Udvalget sker hovedsageligt efter et sagligt kriterium for, hvad der vil være væsentlig viden for vore brugere. Med AKTUELLE NOTERs korte, journalistiske form er det hensigten at skabe et nemt overblik over, hvad der sker på feltet.

Vi modtager gerne relevant materiale til brug for AKTUELLE NOTER - også fra forskere.

Du er velkommen til frit at bruge og kopiere AKTUELLE NOTER. Husk dog at kreditere Videnscenter på Ældreområdet og primærkilderne, der vil være anført under den enkelte note.

Du må også gerne opfordre andre til at tilmelde sig note-servicen.

Husk også vor hjemmeside <http://www.aeldreviden.dk> og vor direkte telefonlinje 3940 5847

Ønske om abonnement på det trykte tidsskrift 'Alderens nye sider' og andre publikationer samt henvendelser vedrørende videnscentrets arrangementer og øvrige tjenester rettes IKKE til denne mail-adresse, men til: mail@aeldreviden.dk

Redaktion: Anne Brockenhuus-Schack, noter@aeldreviden.dk

— — —

Videnscenter på Ældreområdet er en uafhængig og selvejende institution, hvis primære formål er at indsamle, bearbejde og formidle uvildig viden om forskning, forsøg og udvikling på ældreområdet. Centret arbejder for de ældres ligestilling, ligebehandling og ligestilling samt for at styrke de ældres muligheder for aktivitet, deltagelse, synlighed og indflydelse i samfundet - og samtidig forebygge negative konsekvenser af sygdom, svækkelse og isolation.